

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2020 M.
LIEPOS 15 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES) 2020/1056
DĖL ELEKTRONINĖS KROVINIŲ VEŽIMO INFORMACIJOS ĮGYVENDINIMO“
PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP-22-545, TAIS Nr. 21-34403(2))**

2022-04-14 Nr. NV-987

Vilnius

Projekto rengėja – Susisiekimo ministerija.

Projekto tikslas. Sudaryti teisinės prielaidas 2020 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos (toliau – Reglamentas (ES) 2020/1056) įgyvendinimui Lietuvoje. Nutarimo projektu siūloma paskirti atsakingas institucijas, kad jos turėtų pakankamai laiko pasirengti praktiniam Reglamento (ES) 2020/1056 nuostatų įgyvendinimui.

Reglamento (ES) 2020/1056 tikslas – paskatinti krovinių vežimo ir logistikos skaitmeninimą, kad būtų sumažintos administracinės išlaidos, pagerinti kompetentingų institucijų vykdymo užtikrinimo gebėjimai ir padidintas vežimo efektyvumas ir tvarumas.

Esama situacija. Europos Sąjungos lygmeniu nėra nustatyta vienodos teisinės sistemos, pagal kurią būtų reikalaujama, kad kompetentingos institucijos teisės aktais reikalaujamą atitinkamą krovinių vežimo informaciją priimtų elektronine forma. Jei kompetentingos institucijos priimtų elektronine forma pagal bendras specifikacijas teikiamą informaciją, tai palengvintų ne tik kompetentingų institucijų komunikaciją su ekonominės veiklos vykdytojais, bet ir netiesiogiai padėtų Europos Sąjungoje plėtoti vienodą ir paprastesnę įmonių tarpusavio elektroninę komunikaciją.

Susisiekimo ministerijos kanclerio 2021 m. gegužės 14 d. potvarkiu Nr. 4-28 „Dėl darbo grupės sudarymo“ iš institucijų, patenkančių į Reglamento (ES) 2020/1056 reguliavimo sritį, atstovų sudaryta darbo grupė Reglamento (ES) 2020/1056 įgyvendinimui koordinuoti. Šios darbo grupės nariai identifikavo ir Susisiekimo ministerijai pateikė Reglamentui (ES) 2020/1056 įgyvendinti reikalingų teisės aktų sąrašą, kuris buvo pateiktas Europos Komisijai (sąrašas pasiekiamas Lietuvos narystės ES informacinėje sistemoje LINESIS).

Projekto esmė. Projektu siekiama paskirti institucijas ir jų atsakomybės sritis pasirengiant Reglamento (ES) 2020/1056 įgyvendinimui.

Pagrindinė Reglamento (ES) 2020/1056 įgyvendinimo nauda Europos Sąjungos transporto sričiai: administracinių išlaidų operatoriams sumažinimas 20–27 milijardais Eur (iš viso per 2018–2040 m.); 75–102 milijonus Eur atitinkančių operatorių darbo valandų sutaupymas dokumentų valdymui (per metus); geresnis taisyklių vykdymas (rizikos analize pagrįsti patikrinimai) ir politikos formavimas (tikslesnė statistika).

Planuojama, kad Valstybinė mokesčių inspekcija Lietuvos nacionalinį prieigos punktą kurs savo ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (angl. *Recovery and Resilience Facility*) (toliau – EGADP) lėšomis.

Iš EGADP lėšų Valstybinės mokesčių inspekcijos projekto „Elektroninių dokumentų ekosistemos vystymas“ Lietuvos nacionaliniam prieigos punktui sukurti yra numatyta 1,984 mln. eurų:

1) konsultacijų dėl Reglamento (ES) 2020/1056 pritaikymo Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos Elektroninių važtaraščių posistemo (toliau – i.VAZ) e. paslaugoms koncepcijai ir techniniams reikalavimams parengti – 0,17 mln. eurų;

2) i.VAZ e. paslaugai, kaip Lietuvos nacionaliniam prieigos punktui, sukurti – 0,990 mln. eurų;

3) programiniams sprendimams dėl i.VAZ Lietuvos nacionalinio prieigos punkto tarpvalstybinės (angl. *crossborder*) integracijos su kitų valstybių sprendimais – 0,824 mln. eurų.

Taip pat papildomai 0,417 mln. eurų lėšų iš valstybės biudžeto bus numatyta pridėtinės vertės mokesčiui, kuris yra netinkamas finansuoti EGADP lėšomis.

Kompetentingoms institucijoms, kaip jos suprantamos pagal Reglamento (ES) 2020/1056 3 straipsnio 3 punktą, pavedama planuoti valstybės biudžeto asignavimus, reikalingus informacinių sistemų (registrų) pakeitimams atlikti, kad nuo 2024 m. rugpjūčio 21 d. galėtų gauti krovinių vežimo informaciją iš informacinių ir ryšių technologijomis grindžiamų platformų per Lietuvos nacionalinį prieigos punktą. Toks poreikis bus planuojamas tik 2023 m. Šiuo metu, nesant Europos Komisijos patvirtintų techninių reikalavimų, nėra galimybių paskaičiuoti lėšų poreikio. Dėl šios priežasties Nutarimo projektu siekiama tik *pavesti* įvertinti lėšų poreikį ir jį planuoti. Be to, atsižvelgiant į tai, kad Reglamentui (ES) 2020/1056 įgyvendinti reikės keisti ir įstatymus, valstybės biudžeto lėšų poreikis bus vertinamas rengiant juos.

Derinimas. Projektas buvo skelbiami Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Energetikos ministerija, Informacinės visuomenės plėtros komitetas, Krašto apsaugos ministerija, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Kultūros ministerija, Muitinės departamentas, Policijos departamentas, VĮ Registrų centras, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Valstybinė mokesčių inspekcija, Vidaus reikalų ministerija informavo, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Projekto neturi.

Į Aplinkos ministerijos pastabas atsižvelgta.

Pastabų ir pasiūlymų dėl Projekto nepateikė Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybinė augalininkystės tarnyba, Žuvininkystės tarnyba, Lietuvos kelių policijos tarnyba, asociacija INFOBALT, Transporto inovacijų asociacija, VĮ Vidaus vandens kelių direkcija, Lietuvos darbdavių konfederacija, asociacija „Lineka“, asociacija LINAVAL, Nacionalinė aviacijos asociacijai LAVIA, VĮ Lietuvos oro uostai, AB „LTG Cargo“.

Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos, Nacionalinio akreditacijos biuro, Žemės ūkio ministerijos pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikta derinimo pažyma.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom. Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada.

Įvertinę Projekto turinį, siūlome:

1. Projekto 1.3 punkte nurodytą terminą 2024 m. rugpjūčio 20 d., iki kad turi būti sukurtas Lietuvos nacionalinis prieigos punktas, paankstinti bent 3 mėnesiais dėl dažnai praktikoje pasitaikančių IT sprendimų paslaugų teikimo vėlavimų. Be to, kad Lietuvos nacionalinis prieigos punktas galėtų pilnavertiškai funkcionuoti nuo 2024 m. rugpjūčio 21 d. jis turi būti integruotas su galimai jau privataus sektoriaus sukurta(-omis) elektroninės krovinių vežimo informacijos platforma(-mis).

2. Projekto 2 punkte konkretizuoti kurios institucijos yra kompetentingos institucijos, kaip jos suprantamos pagal Reglamento (ES) 2020/1056 3 straipsnio 3 punktą arba pavesti ministerijoms, atsižvelgiant į jų reguliavimo sritis, per tam tikrą terminą jas konkretizuoti.

3. Parengtas ir kartu su Projektu pridedamas Vyriausybės posėdžio protokolo projektas. Juo Susisiekimo ministerijai pavedama sudaryti priežiūros komitetą Reglamentui (ES) 2020/1056 įgyvendinti. Vyriausybės posėdžio protokolo projekto 2 punktas keistinas nurodant, kad priežiūros komitetas sudaromas ne Reglamento (ES) 2020/1056 įgyvendinimo stebėsenai, o tinkamam įgyvendinimui skirtų užduočių formavimui ir kontrolei. Pažymėtina, kad Reglamento (ES) 2020/1056 įgyvendinimo **valdysenos sistema nėra išspręsta**. Vyriausybės posėdžio protokolo projekto 3 punktas turėtų būti tikslinamas nurodant kokios platformos turi būti pasiūlytos kurti verslo subjektas, o be to nėra aišku kaip bus verslui siūloma jas kurti. Priežiūros komitetas turėtų bendradarbiauti ir sudaryti sąlygas dalyvauti verslo subjektams įgyvendinant Reglamentą (ES) 2020/1056. Lietuvos nacionalinis prieigos punktas turi būti integruotas su verslo subjektų sukurtomis platformomis iki 2024 m. rugpjūčio 20 d.

Siūlome patikslinti Projektą įvertinant Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės šioje pažymoje ir Teisės grupės 2022 m. balandžio 13 d. išvadoje Nr. NV-971 pateiktas pastabas ir ***Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.***

Konsultantas kompiuterinių sistemų klausimais

Kipras Mensevičius

Kipras Mensevičius, tel. +370 706 63733; +370 668 42663, el. p. kipras.mensevicius@lrvt.lt